

[Aage Fogh.]

kreditlovgivning til fordel for erhvervs-
livet.

Fuglsang: På kommunisternes vegne vil jeg gerne tilsige velvilje til gennemførelsen af de ændringer, der her er foreslået til loven om kreditforeninger. Ændringerne er fremkaldt af de vanskeligheder, der i en årrække har været med hensyn til kreditforholdene inden for vore erhverv i det hele taget, men vel specielt inden for landbruget. I og for sig er disse vanskeligheder ikke uforklarlige. Det er jo sådan, at bortset fra de lovmæssigt bestemte grænser ligger pantsætningsgrænsen normalt således, at den, der udlåner pengene, kan betragte sine penge som sikret, medens den del af beløbet, som der er risiko ved, ligger på låntagerens hænder. Derfor ser vi, at pantsætningsgrænsen i normale tider ligger på omkring to tredjedele, medens den i øjeblikket i praksis ligger nede omkring 50 pct., hvilket simpelt hen er et udtryk for, at man ikke betragter de konjunkturer og de priser, som hersker i øjeblikket, som normale og stabile og som noget, man tør bruge som grundlag for belåning. Følgen er blevet, at der har været ganske store vanskeligheder med at skaffe de nødvendige kontante midler, ikke blot når det gælder den daglige drift af virksomheder, men også, og især, når det gælder handel med virksomheder, specielt landbrugsejendomme. Det er disse forhold, man her vil søge at ændre. Man kan ikke sige, at det resultat, realkreditkommissionen er kommet til i så henseende, dækker alle berettigede ønsker, men da der på visse områder er nyttige og velkomne fremskridt, vil vi støtte lovforslaget, idet vi dog vil afvente resultatet af udvalgsbehandlingen.

Oluf Pedersen: Det foreliggende lovforslag vil jeg anbefale til en velvillig udvalgsbehandling. Det er jo rigtigt, som omtalt af det ærede medlem hr. Thestrup, at man i kommissionen har undersøgt mange problemer. Det problem, som vel næsten har taget mest tid, var undersøgelserne med hensyn til, om man skulle have 45 eller 60 års afdragstid. Det gav en masse beregninger, og jeg kan godt sige, at det resultat, jeg kom til, da jeg havde fået alle disse bereg-

ninger tygget igennem, var, at det var praktisk talt ligeegyldigt, om man gjorde det ene eller det andet. Men sådan kan problemerne være lagt op og give en mægtig diskussion, hvor selve resultatet i virkeligheden er ligeegyldigt.

Det kan være meget tiltalende, at man skal afskaffe fortrinsprioriteter, men jeg har været forsigtig på dette område, for jeg vil nødigt gå med til noget, som kan gøre låneforholdene værre for de ringestillede, og jeg mener heller ikke, man skal hindre, at der kan ske forbedringer. Vi har i dag behandlet grundforbedringssspørgsmålet, og hvor der virkelig sker grundforbedring, mener jeg, der bør gives pantforud for de gamle panthavere; der er ingen mening i, at de gamle panthavere, som ikke sætter penge i noget, skal have større sikkerhed, fordi jorden forbedres.

Vi har også i kommissionen behandlet spørgsmålet om konjunkturbestemt rente. Det var i og for sig et meget interessant problem, og jeg mener, at der kom noget positivt ud af det, som bl. a. gav sig udslag i den ændring, der skete i statshusmandsloven, at renten blev gjort konjunkturbestemt, idet man gik ind på, at statshusmandsbrugene skulle svare sig. Jeg var meget glad for de undersøgelser, som der fandt sted.

Man drøftede også i kommissionen de problemer, der vedrører ejerskifte, og det kan ikke nægtes, at kommissionen afviste som liggende uden for kommissioriet — det gjorde det måske også — at foreslå en ændring, hvorved man skilte de samfundsskabte værdier ud og bestemte, at dem skulle staten simpelthen have, hvorefter der ingen statsfinansiering skulle finde sted. Der er det mærkelige ved det, at den samlede finansiering af landbruget på ca. 4 milliarder kr. ikke engang andrager så meget som jordværdien. Og det, som måtte være privatkapitalens opgave, ville da være at finansiere de arbejdsskabte værdier. Det kan da ikke være meningen, at den skal finansiere de naturskabte værdier eller de samfundsskabte, de kommer af sig selv. Men det spørgsmål vender vi jo i anden forbindelse tilbage til gang på gang, og sejren skal også nok komme på et vis tidspunkt.